

A legújabb magyarországi írónemzedék

A Magyar Népköztársaság történelmi ünnepén, a fasizmus felett aratott győzelem 25. évfordulóján jelentkező irodalmi összeállításunk a legfiatalabbakra irányítja a figyelmet. A mai magyar irodalom élő klasszikusai, Illyés Gyula, Németh László, Déry Tibor, a most elhunyt Veres Péter életműve mellett egy tehetségeken rendkívül gazdag középnemzedéket idézhetnénk, ám épp az elmúlt évben a holt napi váltás, a verssel, novellával legutóbb indulók kerültek az érdeklődés középpontjába. Három antológia, a Költők egymás közt, az Elérhetetlen föld s a Naponta más szerzőiről van elsősorban szó; művészszemléletben persze különböznek egymástól, de ez a tehetség természetes velejárója. A teljesség vagy bármiféle csoportosítás igénye nélkül mutatunk be néhányat e nemzedék íróinak műveiből.

KISS BENEDEK

Békesség nektek utak

*Békesség nektek utak, békesség!
a vándor így mond esti köszöntést,
földet összespárgázó kötelékek,
benövő artériák, erecskék.*

*Békesség neked hegyiösvény
valahol Németországban,
melyen egy asszony ment,
amikor arra jártam.
Ezentúl mindig megy az az asszony
azon az úton
s esteledik.*

*Békesség nektek is, Bugac homokos
csapásai,
ahol egy éjjel
elszedték tőlem a békességet
s nyitott zsebkésem
s szívdobogásom vigyáztak rám
az éjben.*

Békesség nektek utak, békesség
falvak nyelőcsövei, városok
futóárkai, hegyeket mint Gullivert
lepányvázó serpentinek,
kapaszkodók, betonutak, macskakövek!
Ti mindennyelvű idegenvezetői a Földnek,
kísérjétek
az utazót
az öröm turistaállomásaira,
vezessétek lila réteken át,
hogly folytatást:
még-bejárható-vidéket
nem tudva, bögje el magát:
Bár az út ne érne véget!

Békesség hát nektek utak.

KOVÁCS ISTVÁN

Egy szerelemhez

barlangok csöppenő kő-haján,
gyökér-ölette föld falán,
aranyabroncsú árnyakon,
dér-verte pilleszárnyakon,
eső-mozaiik-színeken,
körünk-bezáró íveken,

hegy-közé-szorult hajnalok,
dobbanó-léptű nappalok,
magát-felgyújtó éjjelek,
és fények, mérhetetlenek,
sétálnak régóta már velünk,
kik egymást kerülve elveszünk . . .

UTASSY JÓZSEF

Kit koldús hazámnak hívok

*Anyámnak hősi halott a párja,
méhe a szerelem hullaháza.*

*S hogy belefojtsák a szót a gyávák,
ajkát iszonyú csókra zárták.*

*Megszült hát engem: forradalmat.
De nekem minden bordám kardlap!*

*S anyám — kit koldús hazámnak hívok —
mert a megváltó krajcár hiányzik:*

*kiül a gazdag világ sarkára,
s homlokán sorsom harmonikázik.*

RÓZSA ANDRÁS

Leletek

*Olomdobozba rejtem a gondolatot
mert nincs más ami védjen
a csatornákat magasabbra ásták
és a szenny az utódokra bugyborékol
az alapítók szentté vékonyulnak
a mámorral rohanókban
de a szenny ráfolyik azokra
akik túléltek és túlépítik a tegnapot
a csatornákat magasabbra ásták
s ha feltárjátok boldogtalanok
átkotok ne ránk hulljon
a szétfolyó szennyért*

*„A robbanás pillanatában
a radioaktív hasadási termékek
nagy sebességgel kirepülnek . . .“*

A szél ma sebesen rohan
hoz ránk vörös vasport
és ívbe hajolnak a gyöngye fácskák
a felhők mellkasunkra feküdnék
füst fojtogat
és menekül minden élő
bújnak a madarak
és a csigák vonulása nyálkás ösvényt rajzol
a betonra
míg gyerekeköl-nagy-cseppekben nem hull az eső
elmosva mindent

.....

A szabadságra éretlenek
a szabadságot széttörik
hártyavékony üveggként hull darabokra
és mezítláb táncolunk a cserepeken
az üveg és a vér pusztítóbb a bomba-esőnél
alattomos
a szabadság és a vér pusztítóbb a vér-üvegnél
akár a levegő
láthatatlan
és beszívjuk
tárgul mellkasunk szörnyű nagyra
és szétrobbanunk

.....

Úgy épül egymásra minden
mint a fa évgyűrűi
betonba öntjük az időt
de nem marad meg
pedig kevertünk férfit és asszonyt és gyermeket
kevertünk mindent a habarcsba
összekötöttünk jobban mint hidak acélja
de a betonba öntött idő széthull
akár Dévavára
és az idővel széthullunk mi is

.....

Szemünk nem ütközik soha hegybe
csak az összeszűkülést semmit látjuk
és egy ponttá töppedt madarat
akár egy porszemet

.....

Hatalmas a szerelem míg égni tudunk
szertelenül
húst és hitet morzsolva
fogaink között

.....

„A tudomány célja a társadalomban:
lehetővé tenni, hogy a jövő változásaira
homeosztatikusan reagáljunk . . .“

. . . . .
A bölcsek agyveleje szikrázik a napban
és dús-zöld
ahogy zápor után a májusi növényzet
lengünk a lét ágain
akár a levelek
de nem lehet céltalan tenyészés az emberi lét
ami élő
él az egyensúlyért
az életért
szervezi önmagát
és számoljuk magunkat
akár pulzusunk verését
. . . . .

E kövek
ha rájuk találsz utódunk
akár a dogmák
élettelenek
és ha felnyitod az ólomdobozt
taposd meg őket
mert ne feledd
kő a gondolat is ha csak a súlya nyomja az embert
és élete látszat
ez a legfőbb üzenet
ne feledd
most
amikor mellkasunkon fekéüdnék a felhők
és füst fojtogat
és vasport hoz ránk a szél
és hajlunk a viharban ívbe
akár a fácskák

HARASZTI MIKLÓS

Ősz

A piros az utcán egyre több
csak a melege szökött tova
Hogy megtudhassam hova szökött
bundás zekémet adnám oda